

СХВАЛЕНО

Протокол засідання педагогічної
ради Балаклійського дошкільного
навчального закладу (дитячий
садок) № 8 компенсуючого типу
Балаклійської міської ради
Харківської області
30.08.2023р. № 01

ЗАТВЕРДЖУЮ

Завідувач Балаклійського дошкільного
навчального закладу (дитячий садок) № 8
компенсуючого типу Балаклійської
міської ради Харківської області
Тетяна АВЕРІНА
«30» серпня 2023р.

ОСВІТНЯ ПРОГРАМА

Балаклійського дошкільного навчального закладу (дитячий садок) № 8
компенсуючого типу Балаклійської міської ради Харківської області

на 2023/2024 навчальний рік

Зміст

Вступ	3
Розділ I. Загальний обсяг навантаження та очікувані результати навчання (набуті компетентності)	6
Розділ II. Перелік, зміст, тривалість і взаємозв'язок освітніх ліній, логічна послідовність їх реалізації.....	10
Розділ III. Форми організації освітнього процесу.....	15
Розділ IV. Система внутрішнього забезпечення якості освіти	18

Вступ

Відповідно до статті 4 Закону України «Про дошкільну освіту» Балаклійський дошкільний навчальний заклад (дитячий садок) № 8 компенсуючого типу Балаклійської міської ради Харківської області у 2023/20224 навчальному році, як спеціальний заклад дошкільної освіти для дітей з особливими освітніми потребами, за категорією – порушення мовлення, віком від трьох до семи (восьми) років, спрямовує діяльність на надання корекційно-розвиткової допомоги (послуги), забезпечення всебічного розвитку дитини дошкільного віку відповідно до її задатків, нахилів, здібностей, індивідуальних, психічних та фізичних особливостей, культурних потреб; формування у дитини дошкільного віку моральних норм, набуття нею життєвого соціального досвіду.

Освітня програма Балаклійського дошкільного навчального закладу (дитячий садок) № 8 компенсуючого типу Балаклійської міської ради Харківської області (далі Балаклійський ДНЗ № 8) на 2023/2024 навчальний рік як спеціального закладу для дітей з порушеннями мовлення розроблена на виконання Законів України «Про освіту», «Про дошкільну освіту», Базового компонента дошкільної освіти відповідно Статуту закладу.

Освітня програма Балаклійського ДНЗ № 8 базується на таких нормативних документах:

- Закон України «Про освіту»;
- Закон України «Про дошкільну освіту»;
- Закон України «Про охорону дитинства»;
- постанова КМУ від 12.03.2003 № 305 «Про затвердження Положення про заклад дошкільної освіти»;
- наказ МОН України МОЗ України від 27.03.2006 № 240/165 «Про затвердження Порядку комплектування дошкільних навчальних закладів (груп) компенсуючого типу»;
- наказ МОН України від 20.04.2015 № 446 «Про затвердження гранично допустимого навантаження на дитину у дошкільних навчальних закладах різних типів та форм власності»;
- наказ МОЗ України від 24.03.2016 № 234 «Про затвердження Санітарного регламенту для дошкільних навчальних закладів»;
- лист МОН України від 25.07.2016 № 1/9-396 «Про організацію національно-патріотичного виховання у дошкільних навчальних закладах»;
- лист МОН України від 02.09.2016 № 1/9-456 «Щодо організації фізкультурно-оздоровчої роботи у дошкільних навчальних закладах»;
- [лист МОН України від 20.10.2016 року № 1/9-561 «Щодо організації роботи дошкільних навчальних закладів по ознайомленню дітей із народними традиціями, святами та обрядами»;](#)
- [лист МОН України від 14.02.2019 року № 1/11-1491 «Щодо організації роботи та дотримання вимог з питань охорони праці та безпеки життєдіяльності у закладах дошкільної освіти»;](#)
- наказ ДСЯО України від 30.11.2020 № 01-11/71 «Про затвердження методичних рекомендацій з питань формування внутрішньої системи забезпечення якості освіти у закладах дошкільної освіти»;
- наказ МОН України від 12.01.2021 № 33 «Про затвердження Базового компонента дошкільної освіти (Державного стандарту дошкільної освіти) нова редакція»;
- лист МОН України від 16.03.2021 № 1/9-148 «Щодо методичних рекомендацій до оновленого Базового компонента дошкільної освіти»;
- лист МОН України від 02.04.2022 №1/3845-22 «Про рекомендації для працівників закладів дошкільної освіти на період дії воєнного стану в Україні»;
- лист МОН України від 15.06.2022 №1/6435-22 «Щодо забезпечення освіти осіб з особливими освітніми потребами»;
- лист Державної служби України з надзвичайних ситуацій від 14.06.2022 р. № 03-1870/162-2 «Про організацію укриття працівників та дітей у закладах освіти»;

- лист МОН України від 26.07.2022 № 1/8462 «Про оптимізацію виконання заходів з підготовки закладів освіти до нового навчального року та опалювального сезону в умовах воєнного стану» (Інструктивно-методичні матеріали щодо порядку підготовки закладу освіти до нового навчального року та опалювального сезону з питань цивільного захисту, охорони праці та безпеки життєдіяльності);
- лист МОН України від 27.07.2022 №1/8504-22 «Про окремі питання діяльності закладів дошкільної освіти у 2022/2023 навчальному році»;
- наказ МОН України від 09.09.2022 №805 «Про затвердження Положення про атестацію педагогічних працівників»;
- розпорядження КМУ від 07.04.2023 № 301-р «Про схвалення Концепції безпеки закладів освіти»;
- лист МОН України від 17.05.2023 № 1/6990-23 Про підготовку закладів освіти до нового навчального року та проходження осінньо-зимового періоду 2023/24 року»;
- лист МОН України від 31.05.2023 № 4/1798-23 «Про організацію діяльності закладів дошкільної освіти в літній період в умовах воєнного стану»;
- лист МОН України від 20.06.2023 №1/8820 «Про організацію безпечного освітнього простору в закладах дошкільної освіти та обладнання укриттів»;
- лист МОН України від 20.06.2023 № 1/8820-23 «Про організацію безпечного освітнього простору в закладах дошкільної освіти та обладнання укриттів»;
- лист МОН України від 14.08.2023 року № 1/12038-23 «Про переліки навчальної літератури та навчальних програм, рекомендованих Міністерством освіти і науки України для використання в освітньому процесі закладів освіти у 2023/2024 навчальному році»;
- лист МОН України від 15.08.2023 року № 1/12132-23 «Щодо надання роз'яснень про комплектування спеціальних груп у закладах дошкільної освіти»;
- лист МОН України від 21.08.2023 року № 1/12490-23 «Про окремі питання діяльності закладів дошкільної освіти у 2023/2024 навчальному році».

Основною частиною освітньої програми Балаклійського ДНЗ № 8 є освітня програма для дітей від двох до семи років «Дитина» науковий керівник Огнев'юк В.О. (лист ІМЗО від 14.07.2020 № 22.1/12-Г-572 лист МОН від 23.07.2020 № 1/11-4960). Освітня програма закладу має корекційно-розвивальний складник для роботи з дітьми з особливими освітніми потребами і схвалена педагогічною радою від 30.08.2023 року та затверджена керівником закладу.

Освітня програма окреслює підходи до планування й організації закладом освіти єдиного комплексу освітніх компонентів для досягнення вихованцями обов'язкових результатів навчання (набуття компетентностей), визначених Базовим компонентом дошкільної освіти.

Освітня програма визначає:

- загальний обсяг навантаження та очікувані результати навчання (набуті компетентності);
- перелік, зміст, тривалість і взаємозв'язок освітніх ліній, логічну послідовність їх реалізації;
- форми організації освітнього процесу;
- систему внутрішнього забезпечення якості освіти.

Зміст освітньої програми передбачає:

- формування основ соціальної адаптації та життєвої компетентності дитини;
- виховання елементів природо-доцільного світогляду, розвиток позитивного емоційно-ціннісного ставлення до довкілля;
- утвердження емоційно-ціннісного ставлення до практичної та духовної діяльності людини;

- розвиток потреби в реалізації власних творчих здібностей.
- Мета і завдання освітньої програми:
- забезпечення якісної організації та здійснення освітнього процесу в закладі;
  - здійснення якісної корекційно-розвиткової роботи, що забезпечує своєчасну спеціалізовану допомогу дітям дошкільного віку з порушеннями мовлення в умовах закладу дошкільної освіти;
  - створення умов, комфортних для розвитку пізнавальних і психічних процесів дітей, їхньої спрямованості на активність у соціумі;
  - забезпечення реалізації можливостей і здібностей кожної дитини;
  - створення в групах атмосфери гуманного та доброзичливого ставлення до всіх вихованців, що сприятиме вихованню у них товариськості, доброзичливості, допитливості, ініціативності, формуванню самостійності і творчості;
  - турбота про здоров'я, емоційне благополуччя та своєчасний всебічний розвиток кожної дитини;
  - максимальне використання різноманітних видів дитячої діяльності, їх інтеграція задля підвищення ефективності освітнього процесу;
  - творча організація (креативність) освітнього процесу;
  - варіативність використання навчального матеріалу з метою розвитку творчості з урахуванням інтересів і здібностей кожної дитини;
  - забезпечення шанобливого ставлення до результатів дитячої творчості;
  - єдність підходів до виховання дітей в умовах закладу дошкільної освіти та сім'ї;
  - забезпечення наступності між закладом дошкільної освіти та початковою школою, що виключає розумові та фізичні перевантаження у змісті освіти дітей дошкільного віку;
  - організація психолого-педагогічної підтримки дітей у відповідності з їх віковими та індивідуальними особливостями і здібностями, розвиток здібностей і творчого потенціалу кожної дитини як суб'єкта відносин з самим собою, іншими дітьми, дорослими та світом;
  - забезпечення психолого-педагогічної підтримки сім'ї та підвищення компетентності батьків у питаннях розвитку освіти, охорони і зміцнення здоров'я дітей;
  - підвищення професійної майстерності педагогів дошкільної освіти.

Організація освітнього процесу в закладі дошкільної освіти у 2023/2024 навчальному році буде здійснюватися відповідно до власної концепції за пріоритетними напрямками діяльності з урахуванням надолуження освітніх втрат:

- Організація та підтримка безпечного освітнього простору.
- Надолуження освітніх втрат для інтеграції та адаптації дітей до освітнього процесу в закладі відповідно до Базового компонента дошкільної освіти через народознавство, художньо-естетичний компонент.
- Партнерство у співпраці з батьками або законними представниками дітей у проведенні корекційно-розвиткової роботи з мовлення дитини через художньо-мовленнєву діяльність.

Робота закладу спрямована на реалізацію таких завдань:

- надавати психологічну та педагогічну підтримку учасникам освітнього процесу;
- формувати ціннісне ставлення до історії України, її культури, традицій, символів та мови;
- створювати уявлення про соціальну взаємодію людей;
- виховувати почуття гідності;
- розвивати художньо-графічні навички дітей дошкільного віку;

- впровадити в освітній процес інтерактивні методи ознайомлення дошкільників із живописом;
- розвивати творчі здібності дітей дошкільного віку за допомогою нетрадиційних технік малювання;
- вчити відтворювати зміст та виконавчу діяльність з розвитку мовлення (декламування, відповіді на запитання, переказування);
- розробити заходи підтримки педагогів закладу та розвиток їхньої професійної кваліфікації у розробленні стратегії надолуження знань.

Педагоги закладу забезпечують засвоєння здобувачами освіти обов'язкового мінімуму змісту дошкільної освіти на рівні вимог Базового компонента дошкільної освіти – Державного стандарту дошкільної освіти України.

Обов'язковий мінімум передбачає:

- компетентнісний підхід до розвитку особистості, збалансованість набутих знань, умінь, навичок, сформованих бажань, інтересів, намірів та особистісних якостей і вольової поведінки дитини;
- надання пріоритету соціально-моральному розвитку особистості, формування у дітей вміння узгоджувати особисті інтереси з колективними;
- формування у дітей цілісної, реалістичної картини світу, основ світогляду;
- забезпечення індивідуального особистісного розвитку.

Забезпечення наступності і перспективності в освітньому процесі між дошкільною і початковою освітою полягає у послідовності чинних програм розвитку, навчання і виховання дітей дошкільного віку та освітньої програми для першого класу початкової школи.

Формування позитивної мотивації здобувачів освіти до освітньої діяльності здійснюється через розвиток життєвих компетентностей, необхідних для успішної самореалізації в суспільстві.

Розділ I

Загальний обсяг навантаження та очікувані результати навчання здобувачів освіти

Освітній процес у Балаклійському дошкільному навчальному закладі (дитячий садок) № 8 компенсуючого типу Балаклійської міської ради Харківської області здійснюється відповідно до програмно-методичного забезпечення та є єдиним комплексом освітніх компонентів для досягнення вихованцями результатів навчання (набуття компетентностей), визначених Базовим компонентом дошкільної освіти, чинними освітніми комплексними, спеціальними, парціальними програмами, рекомендованими Міністерством освіти і науки України.

Відповідно до рішення педагогічної ради Балаклійського дошкільного навчального закладу (дитячий садок) № 8 компенсуючого типу Балаклійської міської ради Харківської області (протокол від 30.08.2023 року № 01) освітній процес у комплексі з корекційно-розвитковою роботою здійснюється за спеціальною програмою: «Корекційно-розвиткова робота з дітьми із загальним та фонетичним недорозвиненням мовлення молодшого та старшого дошкільного віку» Кравцова І.В., Стахова Л.Л. (лист ІМЗО від 05.07.2019 № 22,1/12-Г-577)

У 2023/2024 навчальному році в Балаклійському ДНЗ № 8 буде упроваджуватись парціальна програма з національно-патріотичного виховання дітей «Україна – моя Батьківщина» Каплуновська О.М., Палець Ю.М., Кичата І.І. (Пр. № 3 від 21.06.2022 року) у вигляді інтеграції її змісту у різні види діяльності освітнього процесу.

Мова навчання та виховання дітей українська.

У закладі планування освітнього процесу здійснюється за режимними моментами та блочно-тематичним принципом, що забезпечує змістовну цілісність, системність,

послідовність, ускладнення та повторення програмного матеріалу. Інтеграція – це шлях і спосіб формування у дітей цілісної картини світу.

Блочно-тематичне планування освітнього процесу є одним із ефективних інструментів реалізації принципу інтеграції й сприяє кращому засвоєнню знань, умінь і практичних навичок дошкільників з відповідної теми, яка пропонується для вивчення і закріплення протягом одного-двох тижнів відповідних лексичних тем навчального року.

У 2023/2024 навчальному році у закладі дошкільної освіти функціонуватиме одна група дітей старшого віку (від 5 до 6 (7) років) з режимом роботи 10,5 годин яка комплектувана за віковими ознаками з урахуванням висновку про комплексну психолого-педагогічну оцінку інклюзивно-ресурсного центру та висновку щодо результатів психолого-педагогічної та корекційно-розвиткової допомоги із зазначенням динаміки розвитку дитини надану педагогами закладу.

З метою реалізації Базового компонента дошкільної освіти, вищезазначених освітніх програм та відповідно до наказу Міністерства освіти і науки України 20.04.2015 № 446 «Про затвердження гранично допустимого навчального навантаження на дитину у дошкільних навчальних закладах різних типів та форми власності», листа Міністерства освіти і науки України та рекомендацій КВНЗ «Харківська академія неперервної освіти» (лист від 24.12.2015 № 1199 «Про методичні рекомендації щодо організації освітнього процесу в дошкільних навчальних закладах Харківської області відповідно до гранично допустимого навчального навантаження») у 2023/2024 навчальному році в закладі дошкільної освіти загальний обсяг тижневого навантаження за віковими групами становитиме:

Розподіл фронтальних занять на тиждень
у 2023/2024 навчальному році у групах
з 10,5 годинним та цілодобовим перебуванням дітей
(5-денний робочий тиждень) за програмою «Дитина»

Орієнтовні види діяльності за освітніми лініями	Кількість занять на тиждень
	старша (від 5 до 6 (7) років)
Ознайомлення із соціумом	3
Ознайомлення з природним довкіллям	2
Художньо-продуктивна діяльність (музична, образотворча, театральна, художня література тощо)	5
Логіко-математичний розвиток	2
Здоров'я та фізичний розвиток ²	3
Загальна кількість занять на тиждень	15

Заняття з розвитку мовлення і культура мовленнєвого спілкування у 2023/2024 навчальному році проводяться індивідуально за графіком вчителя-логопеда.

Розділ II

Перелік, зміст, тривалість і взаємозв'язок освітніх ліній, логічна послідовність їх вивчення

Зміст освітнього процесу в закладі дошкільної освіти у 2023/2024 навчальному році спрямований на формування та розвиток компетентностей вихованців відповідно до освітніх ліній Базового компонента:

Освітня лінія	Зміст освітнього процесу
---------------	--------------------------

Особистість дитини	<p><i>Передбачає:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - формування позитивного образу «Я», створення бази особистісної культури дитини, її активної життєдіяльності; - виховання в дитини позитивного ставлення до своєї зовнішності, формування основних фізичних якостей, рухових умінь, культурно-гігієнічних, оздоровчих навичок та навичок безпечної життєдіяльності. На кінець дошкільного періоду життя в дитини мають бути сформовані базові якості особистості: довільність, самостійність і відповідальність, креативність, ініціативність, свобода поведінки і безпечність, самосвідомість, самоставлення, самооцінка.
Дитина в соціумі	<p><i>Передбачає:</i></p> <p>формування у дітей навичок соціально визнаної поведінки, вміння орієнтуватись у світі людських взаємин, готовності співпереживати та співчувати іншим. Завдяки спілкуванню з дорослими, як носіями суспільно-історичного досвіду людства, в дитини з'являються інтерес та вміння розуміти інших, долучатися до спільної діяльності з однолітками та дорослими, об'єднувати з ними свої зусилля для досягнення спільного результату, оцінювати власні можливості, поважати бажання та інтереси інших людей. Взаємодія з іншими людьми є своєрідним видом входження дитини в людський соціум, що вимагає вміння узгоджувати свої інтереси, бажання, дії з іншими членами суспільства.</p>
Дитина в природному довкіллі	<p><i>Передбачає:</i></p> <p>природничу освіченість через наявність уявлень дитини про живі організми і природне середовище, багатоманітність явищ природи, причинно-наслідкові зв'язки у природному довкіллі та взаємозв'язок природних умов, рослинного і тваринного світу, позитивний і негативний вплив людської діяльності на стан природи. Ціннісне ставлення дитини до природи виявляється у її природодоцільній поведінці: виважене ставлення до рослин і тварин; готовність включатись у практичну діяльність, що пов'язана з природою; дотримування правил природокористування.</p> <p>Містить доступні дитині дошкільного віку уявлення про природу планети Земля та Всесвіт, розвиток емоційно-ціннісного та відповідального екологічного ставлення до природного довкілля.</p>
Мовлення дитини	<p><i>Передбачає:</i></p> <p>засвоєння дитиною культури мовлення та спілкування, елементарних правил користування мовою у різних життєвих ситуаціях. Оволодіння мовою як засобом пізнання і способом специфічно людського спілкування є найвагомішим досягненням дошкільного дитинства. Мова виступає «каналом зв'язку» для одержання інформації з немовних сфер буття, засобом пізнання світу від конкретно-чуттєвого до понятійно-абстрактного. Мовленнєве виховання забезпечує духовно-емоційний розвиток дитини</p>

	<p>через органічний зв'язок із національним вихованням. Мовленнєва діяльність дітей дошкільного віку складається із різних видів говоріння та слухання, під час якої формуються мовленнєві вміння і навички. Вивчення української мови в дошкільних навчальних закладах національних спільнот передбачає залучення дітей інших національностей, які є громадянами України, до оволодіння українською мовою як державною на рівні вільного спілкування з іншими дітьми і дорослими, виховання інтересу та позитивного ставлення до української мови.</p>
Дитина в світі культури	<p><i>Передбачає:</i> формування почуття краси в її різних проявах, ціннісного ставлення до змісту предметного світу та світу мистецтва, розвиток творчих здібностей, формування елементарних трудових, технологічних та художньо-продуктивних навичок, самостійності, культури та безпеки праці. Результатом оволодіння дитиною різними видами предметної та художньої діяльності є сформоване емоційно-ціннісне ставлення до процесу та продуктів творчої діяльності, позитивна мотивація досягнень; здатність орієнтуватися в розмаїтті властивостей предметів, розуміти різні способи створення художніх образів, виявляти інтерес до об'єктів, явищ та форм художньо-продуктивної діяльності, а також оволодіння навичками практичної діяльності, культури споживання.</p>
Гра дитини	<p><i>Передбачає:</i> розвиток у дітей творчих здібностей, самостійності, ініціативності, організованості в ігровій діяльності та формування у них стійкого інтересу до пізнання довкілля і реалізації себе в ньому. Гра забезпечує задоволення ігрових уподобань кожної дитини, сприяє виникненню дружніх, партнерських стосунків та ігрових об'єднань за інтересами, спонукає до обміну думками, оцінювання себе й інших, заохочує до імпровізації, висловлювання власних оцінно-етичних суджень.</p>
Дитина в сенсорно-пізнавальному просторі	<p><i>Передбачає:</i> сформованість доступних для дитини дошкільного віку уявлень, еталонів, що відображають ознаки, властивості та відношення предметів і об'єктів довколишнього світу. Показником сформованості цих уявлень є здатність дитини застосовувати отримані знання у практичній діяльності (ігрова, трудова, сенсорно-пізнавальна, математична тощо), оволодіння способами пізнання дійсності, розвиток у неї наочно-дієвого, наочно-образного, словесно-логічного мислення. Сенсорно-пізнавальна освітня лінія спрямована на інтеграцію змісту дошкільної освіти, формування у дітей пошуково-дослідницьких умінь, елементарних математичних уявлень, цілісної картини світу, компетентної поведінки в різних життєвих ситуаціях.</p>

--	--

Реалізуючи вищезазначений зміст освітнього процесу, педагогічні працівники забезпечують досягнення очікуваних результатів навчання, визначених у освітніх програмах, зазначених у розділі І.

Відповідно до Базового компоненту дошкільної освіти у закладі дошкільної освіти визначено зміст і структуру освітнього процесу за інваріантною складовою. Інваріантна складова змісту дошкільної освіти сформована на державному рівні і є обов'язковою. Інваріантну частину змісту освіти систематизовано відповідно до Базового компонента дошкільної освіти за вище названими освітніми лініями. У закладі забезпечується неперервність змісту освітніх ліній, а також наступність дошкільної та початкової ланок. Виключення з інваріантної частини будь-якої з освітніх ліній порушує цілісність розвитку дитини на рівні дошкільної освіти і наступність її в початковій школі.

Організація життєдіяльності дітей з урахуванням освітніх ліній, що включені до інваріантної складової, дає змогу забезпечити належний рівень соціально-особистісного розвитку дітей дошкільного віку в структурі неперервної освіти.

Дотримання змісту, взаємозв'язку та логічної послідовності реалізації освітніх ліній Базового компоненту забезпечується та відображається у блочно-тематичному плануванні освітнього процесу.

З метою підвищення якості освітнього процесу у 2023/2024 навчальному році в закладі дошкільної освіти використовуються інноваційні педагогічні технології, а саме: Мнемотехніка, технологія розвитку творчої особистості (ТРВЗ) Г. Альтшуллера, методика використання схем-моделей у лексико-граматичній роботі К.Крутії.

Очікувані результати навчання здобувачів освіти

Очікуваними результатами освітнього процесу є набуття компетентностей, що визначені за усіма освітніми лініями Базового компонента та комплексними і парціальними програмами, за якими здійснюється освітній процес.

Набуття різних видів компетентностей дитиною дошкільного віку відбувається в різних видах діяльності (ігровій – провідній для дітей дошкільного віку); руховій; природничій; предметній; образотворчій; музичній; театральній; літературній; сенсорно-пізнавальній; мовленнєвій; трудовій і вимагає практичного засвоєння дитиною системи елементарних знань про себе та довкілля, моральних цінностей, уміння доречно застосовувати набуту інформацію. На кінець навчального року формується модель випускника кожної групи.

Рівень сформованості компетентностей різних вікових груп з'ясовується у процесі здійснення моніторингу рівня засвоєння програмового матеріалу дітьми раннього та дошкільного віку, отримання антропометричних даних та встановлення рівня нервово-психічного розвитку дітей раннього віку в процесі спостереження за життєдіяльністю дітей.

Для здійснення моніторингу якості освітнього процесу використовувати методичні рекомендації «Моніторинг якості дошкільної освіти» (КВНЗ «Харківська академія неперервної освіти», 2013 р.).

Інструментарій здійснення моніторингу це карти спостереження. Очікувані результати корекційно-розвиткової роботи це зміни у мовленні дитини приведені до вікової норми які відображаються у висновку щодо результатів психолого-педагогічної та корекційно-розвиткової допомоги із зазначенням динаміки розвитку дитини спеціальними педагогами закладу після обстеження дітей та робиться аналіз якості знань дітей.

Від своєчасної кваліфікованої діагностики мовлення дітей залежить змістове наповнення плану корекційного впливу, а це сприяє результативності логопедичної роботи загалом. Логопедичне обстеження дітей проводиться з метою визначення їх рівня мовленнєвого розвитку, фонематичного слуху, особливостей артикуляційного апарата. Обстеження проводиться вчителем-логопедом три рази на рік за графіком (вересень, грудень,

травень) або одразу після вступу дитини до закладу, на що відводиться два тижні. Результати заносяться до картки мовленнєвого розвитку кожної дитини та книги аналізу результативності індивідуальної корекційної роботи з дітьми. На початку навчального року з 01.09.2023 – 11.09.2023 та в кінці навчального року 20.05.2024 – 31.05.2024 проводиться плановий моніторинг згідно вимог Базового компонента та Програми проведення внутрішнього моніторингу якості освіти схваленого педагогічною радою від 31.08.2021 № 01.

За результатами здійснення моніторингових процедур педагоги планують корекційну діяльність з дітьми дошкільного віку, а також формується та визначається подальший індивідуальний план корекційно-розвиткової роботи з дитиною.

Заклад дошкільної освіти здійснює планування методичної роботи також з урахуванням цих результатів.

Розділ III

Форми організації освітнього процесу

Відповідно до Закону України «Про дошкільну освіту» освітня програма закладу дошкільної освіти визначає мету, завдання освітнього процесу на навчальний рік, а також форми його організації. Навчальний рік у Балаклійському дошкільному навчальному закладі (дитячий садок) № 8 компенсуючого типу Балаклійської міської ради Харківської області починається 1 вересня 2023 року і закінчується 31 травня 2024 року, оздоровчий період – з 1 червня по 31 серпня 2024 року. Освітній процес у закладі з 01.09.2023 року організовано за дистанційною формою навчання.

Упродовж навчального року для дошкільників будуть проводитись канікули, під час яких заняття з вихованцями проводяться з фізкультурно-оздоровчої та художньо-продуктивної діяльності.

Орієнтовні терміни проведення канікул: літні – з 1 червня до 31 серпня 2024 року (92 календарних днів), осінні – з 23 жовтня до 27 жовтня 2024 року (5 днів), зимові – з 01 січня 2024 року до 12 січня 2024 року (12 календарних днів), весняні – з 25 березня до 05 квітня 2024 року (12 календарних днів).

В закладі використовується синхронне і асинхронне навчання. Синхронне навчання – це процес, коли відбувається онлайн-заняття, а асинхронне – коли педагог записує відеозаняття або записує, наприклад, мотиваційне відео і передає його батькам для самостійного опрацювання дітьми. Якщо дитина не може самостійно опрацювати наданий матеріал, то батьки опрацюють його разом із дитиною.

В умовах запровадження дистанційної форми організації освітнього процесу батьки партнери педагогічних працівників. Тобто перша робота має здійснюватися саме з батьками, а вже далі з дітьми. Здійснити перехід від прямої моделі надання освітніх послуг на тренерську.

Корекційно-розвиткову роботу проводять: вчитель-логопед та практичний психолог у взаємозв'язку з вихователями, музичним керівником інструктором з фізкультури. Навчання вчителя-логопеда проводиться щоденно у формі індивідуальних занять, починаючи з 3-го року життя, відповідно до спеціальної програми з урахуванням рівня порушень мовлення за лексичними темами. Мета всього освітнього процесу в закладі – психомовленнєвий і загальний всебічний розвиток дошкільників, що реалізується у комплексі цілей на окремих іграх-заняттях у логопедичній групі: «корекція – розвиток – навчання – виховання».

Всі заняття окрім основної мети, завжди повинні мати єдину корекційну спрямованість та:

- відбуватися на основі удосконалення окремих ланок мовної системи;
- знаходитись у тісному взаємозв'язку з розвитком інших психічних процесів;
- пов'язуватись з основними видами діяльності (ігровою, практичною, фізичною, трудовою, дослідницькою, зображувальною, творчою);
- враховувати зону актуального і найближчого розвитку дитини.

Вчителем-логопедом проводяться:

- індивідуальні ігри-заняття – з однією дитиною не більше 10-15 хв.

Вчитель-логопед приймає участь у проведенні режимних моментів та занять з фізкультури і музичної діяльності. Вчитель-логопед формує та доводить до відома керівника закладу та батьків графік корекційно-розвиткових занять дитини з особливими освітніми потребами.

Практичний психолог здійснює корекційно-розвивальну роботу у формі індивідуальних і групових занять по корекції і розвитку, а також у формі тематичних психологічних тренінгів, розроблених для дітей та педагогів, що мають східні поведінкові проблеми.

Корекційний вплив націлений на пізнавальний, особистісно-емоційний, комунікативний, психомоторний розвиток, поведінкові реакції, вікову компетентність, довільну регуляцію з задачами адаптації до освітнього закладу, готовність до школи, стабілізацію емоційно-особистісних станів, структурування мислення, активізацію пам'яті, мовлення, регуляцію психомоторних функцій.

Оптимальна форма психокорекційного впливу на дошкільнят залежить від віку дитини та провідної діяльності.

Корекційні засоби: зображувально-графічні, музично-рухові, предметно-маніпулятивні, вербально-комунікативні. Форма проведення корекційного заняття (підгрупова чи індивідуальна) залежить від специфіки націленості психокорекційного впливу, від наявності труднощів міжособистісного спілкування.

Корекційно-розвивальна робота в закладі являє собою диференційні цикли ігор, спеціальних і комбінованих занять, націлених на стабілізацію та структурування психічного розвитку дітей.

Вихователі проводять: фронтальні заняття які узгоджуються з лексичними темами вчителя-логопеда.

Музичний керівник проводить фронтальні заняття з урахуванням віку дітей, їх навантаження та приймає участь у занятті вчителя-логопеда та вихователя.

Тривалість занять становить:

- у старшій групі - 10 хвилин статичного навантаження у положенні сидячи

Тривалість занять з фізичної культури становить:

- у старшій групі – 10 хвилин;

Тривалість перерв між заняттями становить до 10 хвилин.

Платформа для дистанційної роботи з учасниками освітнього процесу проводити в програмі ZOOM та VIBER.

Для якісної організації освітнього процесу проводяться такі заняття (за типами):

- фронтальні, колективні (з усіма дітьми групи);
- індивідуально-групові (підгрупові) (4-6 дітей);
- індивідуальні (1-4 дитини).

За дидактичними цілями у всіх вікових групах організовуються такі види занять:

- заняття із засвоєння дітьми нових знань;
- заняття із закріплення і систематизації досвіду дітей;
- контрольні заняття.

За специфікою поєднання змісту та форм роботи в межах заняття проводяться такі заняття:

- інтегровані;
- комплексні.

Інтеграція сприяє значному скороченню організованих форм навчальної діяльності (занять) та істотно знижує навчальне навантаження на дітей.

Освітня діяльність у групах планується у першій половині дня відповідно до розкладу занять на тиждень та завдань корекційно-розвиткової роботи. Весь освітній процес організовується диференційовано з урахуванням віку і індивідуальних особливостей дітей.

Тип заняття обирає та уточнює педагог (вихователь, музичний керівник, вчитель-логопед, практичний психолог) самостійно, враховуючи конкретні умови роботи, забезпечуючи водночас досягнення конкретних очікуваних результатів, зазначених в освітній програмі.

Фізичне виховання дітей передбачає проведення:

- ранкової гімнастики, руханки;
- занять фізичною культурою;
- рухливих ігор та ігор спортивного характеру;
- фізкультурних хвилинок під час занять;
- фізкультурних пауз між заняттями;

Вищезазначені форми організації освітнього процесу закладі дошкільної освіти реалізуються в рамках:

- плану роботи Балаклійського дошкільний навчальний закладу (дитячий садок) № 8 компенсуючого типу Балаклійської міської ради Харківської області на 2023/2024 навчальний рік;

- режиму роботи груп та закладу дошкільної освіти.

Використовувати у роботі матеріали, розміщені на сайті МОН України:

- рубрика «Сучасне дошкілля під крилами захисту»;
- платформа розвитку дошкільнят «НУМО»;
- поради від експертів ЮНІСЕФ «Як підтримати дітей у стресових ситуаціях»;
- інформаційний комікс для дітей «Поради від захисника України»;
- хрестоматія для дітей дошкільного віку «Моя країна – Україна» з національно-патріотичного виховання.

Розділ IV

Опис та інструменти системи внутрішнього забезпечення якості освіти

Внутрішня система забезпечення якості освіти створюється відповідно до статті 41 Закону України «Про освіту». Вона включає:

- оприлюднені критерії, правила та процедури оцінювання освітньої діяльності та управлінських процесів у закладі освіти;
- політики та процедури забезпечення якості освіти;
- систему та механізми забезпечення академічної доброчесності;
- забезпечення наявності необхідних ресурсів для організації освітнього процесу;
- створення в закладі освіти спеціального освітнього середовища, універсального дизайну та розумного пристосування;
- інші процедури та заходи, що визначаються спеціальними законами або документами закладу освіти.

Згідно зі статтею 20 Закону України «Про дошкільну освіту» педагогічна рада закладу дошкільної освіти формує систему та затверджує процедури внутрішнього забезпечення якості освіти, зокрема систему та механізми забезпечення академічної доброчесності.

Внутрішня система забезпечення якості освіти створюється відповідно до рекомендацій Міністерства освіти і науки України, Державної служби якості освіти України з урахуванням: цілей та пріоритетів розвитку закладу дошкільної освіти; типу закладу, місцезнаходження, умов діяльності.

До розбудови внутрішньої системи якості освіти залучаються усі учасники освітнього процесу.

Рекомендації щодо створення внутрішньої системи забезпечення якості освіти

Мета внутрішньої системи забезпечення якості освіти: постійне та послідовне підвищення якості освіти на основі відстеження динаміки показників освітньої діяльності та освітніх процесів у закладі дошкільної освіти.

Завдання внутрішньої системи забезпечення якості освіти:

- 1.Визначення пріоритетних напрямів та показників для оцінювання освітньої діяльності, управлінських процесів у закладі дошкільної освіти.
- 2.Здійснення вимірювання показників освітньої діяльності, корекційно-розвиткової роботи та управлінських процесів в закладі дошкільної освіти та оцінка їх динаміки.
- 3.Визначення шляхів підвищення якості освіти за результатами оцінювання показників освітньої діяльності та освітніх процесів.
- 4.Надання допомоги учасникам освітнього процесу щодо підвищення якості освіти.

Напрями, показники, методи збору інформації для оцінювання якості освітньої діяльності та управлінських процесів у закладі дошкільної освіти

(див. таблицю)

Напрями, показники для оцінювання освітніх і управлінських процесів у закладі дошкільної освіти доцільно визначати за результатами аналізу

діяльності закладу освіти за минулий навчальний рік та анкетування педагогічних працівників, батьків вихованців щодо якості провадження освітньої діяльності в закладі дошкільної освіти.

Методами збору інформації для оцінювання якості освітньої діяльності, управлінських процесів у закладі дошкільної освіти, результатів психолого-педагогічної та корекційно-розвиткової допомоги із зазначенням динаміки розвитку дитини є: вивчення документації, спостереження, опитування (анкетування, інтерв'ювання) усіх учасників освітнього процесу (педагогічних працівників, дітей, батьків вихованців) та спостереження за дітьми в різних видах діяльності. А також медико-педагогічний контроль за фізичним розвитком та станом здоров'я дітей на заняттях з фізкультури (система медичних і педагогічних спостережень, аналіз ефективності використання засобів і методів фізичного виховання).

Зміни та доповнення до напрямів, показників, методів збору інформації для оцінювання якості освітньої діяльності й управлінських процесів у закладі дошкільної освіти схвалюються відповідним рішенням педагогічної ради та затверджуються наказом керівника закладу

Таблиця

Орієнтовні напрями, показники, методи збору інформації для оцінювання якості освітньої діяльності та управлінських процесів у закладі дошкільної освіти

Напрямок оцінювання	Показники	Методи збору інформації	Термін проведення
Освітнє середовище	Забезпечення ЗДО (спортивного, музичного залів, груп) обладнанням відповідно до Типового переліку	Спостереження	вересень травень
	Забезпечення навчально-наочними посібниками та іграшками відповідно до Типового переліку	Спостереження	вересень травень
	Стан території та приміщень. Відповідність санітарно-гігієнічним вимогам	Спостереження , вивчення документації	вересень травень
	Дотримання вимог безпеки життєдіяльності вихованців та охорони праці працівників	Спостереження , вивчення документації	вересень травень

	Створення умов для дітей з особливими потребами	Спостереження , вивчення документації	вересень травень
Освітня діяльність Корекційно-розвиткова робота	Якість планування в ЗДО	Вивчення документації	вересень травень
	Діяльність керівника ЗДО	Опитування, вивчення документації	вересень травень
	Система внутрішнього моніторингу	Вивчення документації	вересень травень
	Організація та здійснення освітнього процесу в ЗДО	Спостереження вивчення документації	вересень травень
	Рівень реалізації компетентнісного підходу	Спостереження , оцінка, вивчення документації	вересень травень
	Рівень психолого-педагогічної та корекційно-розвиткової допомоги із зазначенням динаміки розвитку дитини	Спостереження , оцінка, вивчення документації	вересень травень
	Діяльність вихователя/вчителя-логопеда/практичного психолога/інструктора з фізкультури	Спостереження , вивчення документації	вересень травень
	Організація та здійснення методичної роботи	Вивчення документації	вересень травень
	Співпраця з батьками вихованців	Опитування, вивчення документації	вересень травень
Результати освітньої діяльності	Рівень засвоєння вихованцями старших груп вимог БКДО за освітніми лініями	Спостереження	вересень травень
Результати корекційно-розвиткової роботи	Рівень розвитку мовлення	Спостереження	вересень травень

Основні політики забезпечення якості освітньої діяльності та якості освіти в закладі дошкільної освіти

Основними політиками забезпечення якості освітньої діяльності та якості освіти в закладі дошкільної освіти є:

- забезпечення публічної інформації про діяльність закладу освіти (ст. 30 Закону України «Про освіту»);
- дотримання принципів академічної доброчесності у діяльності педагогічних працівників (ст. 42 Закону України «Про освіту»);
- запобігання та протидія булінгу (цькуванню);

- створення умов щодо професійного зростання педагогічних працівників (постанова Кабінету Міністрів України від 21.08.2019 № 800 «Деякі питання підвищення кваліфікації педагогічних і науково-педагогічних працівників (зі змінами).

Основні процедури вивчення якості освітньої діяльності в закладі дошкільної освіти

Основними процедурами вивчення якості освітньої діяльності та надання корекційно-розвиткової допомоги дітям з порушеннями мовлення в закладі визначено:

- відстеження рівня розвитку дітей старшого дошкільного віку відповідно до вимог Базового компонента дошкільної освіти;
- відстеження результатів психолого-педагогічної та корекційно-розвиткової допомоги із зазначенням динаміки розвитку дитини;
- внутрішній моніторинг якості освіти;
- самооцінювання освітньої діяльності.

Відстеження рівня розвитку дітей старшого дошкільного віку здійснюється відповідно до вимог Базового компонента дошкільної освіти. У якості інструментарію можна використати регіональні карти спостереження або кваліметричну модель Єльнікової Г.В. (лист МОНУ від 06.11.2015 № 1/9-535 «Щодо визначення рівня розвитку дитини старшого дошкільного віку за допомогою кваліметричної моделі»).

Для забезпечення об'єктивності та достовірності даних важливо дотримуватись принципів академічної доброчесності, у тому числі справедливого оцінювання.

Відстеження результатів психолого-педагогічної та корекційно-розвиткової допомоги із зазначенням динаміки розвитку дитини проводити кожні три місяці у вигляді звітування вчителя-логопеда на педагогічній раді.

Внутрішній моніторинг якості освіти здійснюється відповідно до статті 48 Закону України «Про освіту», наказу Міністерства освіти і науки України від 16.01.2020 № 54 «Про затвердження Порядку проведення моніторингу якості освіти». Для проведення внутрішнього моніторингу розробляється відповідна програма.

Самооцінювання освітньої діяльності включає :

- самооцінку показників освітньої діяльності та управлінських процесів у закладі дошкільної освіти;
- оцінювання педагогічними працівниками своєї діяльності.

Очікувані результати щодо реалізації системи внутрішнього забезпечення якості освіти

1. Отримання об'єктивних даних про якість освітньої діяльності та управлінських процесів у закладі дошкільної освіти.

2. Підвищення якості освіти та надання корекційно-розвиткової допомоги дітям з порушеннями мовлення в спеціальному закладі дошкільної освіти на основі прийняття ефективних управлінських рішень.

3. Створення атмосфери довіри до закладу дошкільної освіти серед педагогічних працівників та батьків вихованців.